

UNITAT 7. A L'ESTIU TOT LO MÓN VIU!

En aquesta unitat plantegem polèmiques que permetran expressar l'opinió pròpia sobre temes d'actualitat i d'interès per als jòvens. Els temes sobre els quals han d'opinar són de força actualitat: el temps de lleure, d'oci a l'estiu, els jocs electrònics, la lectura, i el *WhatsApp*. Aprofitem la controvèrsia d'opinions en aquests temes per a analitzar les característiques dels textos argumentatius a partir de les opinions de diversos alumnes de 2n de l'ESO.

En LITERATURA ens acostem, encara més, al teatre de la Roma i de la Grècia clàssiques i posem en pràctica algunes de les tècniques del llenguatge teatral.

En l'apartat de LES PERSONES I LES LLENGÜES, volem que els alumnes valoren positivament l'existència de la varietat estàndard a partir de la situació sociolingüística actual de la nostra llengua.

Finalment, en CONEGUEM LA LLENGUA trobareu activitats sobre les manlleus i els barbarismes dins el camp del lèxic, i sobre el lèxic d'especialitat i la importància d'aquest en els registres formals; tot seguit, continuem aprofundint en el concepte d'oració, concretament en les oracions atributives i les oracions compostes; treballem l'atribut i el predicatiu, i l'adverbi. En morfologia verbal, revisem el present d'indicatiu i el present de subjuntiu; i, en ortografia i fonètica, estudiem la norma del guionet i, hi tractem els fenòmens de fonètica sintàctica..

Amb el TALLER DIGITAL plantegem activitats relacionades amb el nucli temàtic de la unitat: la creació de codis QR, una *miniquest* que planteja un recorregut multimèdia del teatre, dels orígens a l'actualitat i el repàs dels continguts de la unitat fent un test final.

I. CONTACTE (pàgs. 170-171)

A L'ESTIU, TOT LO MÓN VIU

Aquesta dita popular ens obri tot un ventall de propostes per a programar les vacances d'estiu i parlar dels nostres gustos i aficions, així com de les vivències que podem tenir si ens apunten a un campament d'estiu. Guillem, Mireia, Laia, Pere, Joan, Esteve, Llorenç i Jordi ens motiven per passar l'estiu la mar de bé.

1. (pàgs. 170-171)

Activitat oral. Requereix una bona dosi d'atenció per part de l'alumnat i la capacitat incitadora del docent que haurà de conduir la recerca i excitar la imaginació durant la conversa.

- a) Proposarem a l'alumnat que facen una lectura expressiva tot assumint els diferents papers dels protagonistes: Guillem, Mireia, Laia, Pere, Joan, Esteve, Llorenç, Jordi i Marc, el monitor d'aquest campament d'estiu.
- b) Llegirem el programa d'activitats i demanarem a l'alumnat que ens diguen el nom dels tallers que volen realitzar aquest grup de xics i de xiques.

2. (pàgs. 171)

Respostes orientatives.

- a) A la localitat de Moraira-Teulada (la Marina Alta)
- b) Es realitzaran durant els mesos de juliol i agost però la inscripció s'ha de fer del 9 al 30 de maig.
- c) 23 tallers.
- d) Guillem: al de BMX; Mireia: al de Aikido; Laia: al de cuina; Pere: al de papiroflèxia; Joan: al de socorrisme; Esteve: al de surf de rem; Llorenç: al de zumba i Jordi: al de dolçaina.
- e) Resposta oberta que permetrà conèixer les aficions del grup de la classe.
- f) Resposta oberta que permetrà conèixer la personalitat del grup de la classe.
- g) Resposta oberta.
- h) Resposta oberta, així i tot podem suggerir que, sens dubte, aquest tipus d'experiències afavoreixen la socialització amb altres jòvens que comparteixen els mateixos gustos i aficions. També ens permeten desconnectar i deixar de banda –durant un temps– les tecnologies digitals a les quals estem força enganxats.
- i) Resposta oberta.

3. (pàgs. 171)

- a)
 - a) Grinyolar a la vora d'una rampa: BMX
 - b) A la recerca de l'onada!: Surf de rem.
 - c) Posa-li «esa pizca» d'alegria a la teva vida i allibera't de tot!: Zumba.
 - d) Bon profit!: Cuina.
 - e) Auxili!: Socorrisme.
 - f) Welcome, bienvenue, Willkommen!: Idiomes.
 - g) S'alça el teló!: Teatre.
 - h) Allà on hi ha música, no hi falten cançons!: Zumba, revetles i jocs de nit.
 - i) Escac i mat!: Escacs.
 - j) També rep el nom de xirimita: Dolçaina.
 - k) Harmonia enèrgica i endavant!: Zumba.
 - l) A so de bombo i platerets!: Zumba, revetles i jocs de nit.
 - m) El món per una forat!: Ciència divertida: astronomia i robòtica.
 - n) No m'importa el cim, sinó el camí!: Senderisme i excursions.
- b) Els podem suggerir que inventem expressions que servisquen per a definir i utilitzar en la resta de tallers.

II. COMUNICACIÓ (pàgs. 172-176)

EL TEXT ARGUMENTATIU

En aquest apartat presentem tres textos argumentatius que contenen l'opinió personal de tres alumnes de 2n de l'ESO. Ximo, Laia i Mireia, pretenen amb les seues opinions despertar la polèmica i la discussió ordenada a classe sobre els temes següents: els jocs electrònics, la lectura i el *WhatsApp*. Bona sort!

1. (pàgs. 172-173)

Activitat de comprensió lectora i expressió oral. Audició i lectura expressiva dels tres textos argumentatius per part de tres alumnes de la classe. El professorat vigilarà aspectes relacionats amb la dicció, l'entonació, el ritme...

Les opinions que han de llegir els alumnes contenen arguments a favor i en contra. Anirà bé simular que les opinions d'aquests ponents (la de Ximo Bou i Soler, la de Laia Albert i la de Mireia) són versemblants.

2. (pàg. 174)

Verbalització dels textos argumentatius amb respostes orientatives:

- a) Ximo defensa els jocs electrònics; Laia exposa els motius pels quals ens aprofita la lectura i Mireia ens explica la seua addicció al *WhatsApp*.
- b) Resposta oberta per part del grup de la classe. Caldrà establir una torn de paraula.
- c) Sí, ja que segueixen l'estructura del text argumentatiu: enuncien el tema de manera breu, exposen de manera ordenada els arguments i acabem amb una frase que sintetitza tot el que han defensat anteriorment.
- d) Resposta oberta. Podem deixar un temps a la classe perquè busquen arguments a favor i en contra d'aquestes aficions.
- e) Laia fa servir un registre més formal que Ximo i Mireia. En tots tres textos trobem expressions col·loquials, com ara:
 Ximo: Xé..., al·lucine amb els jocs electrònics..., o jo què sé?..., que el coco et vaja més de pressa: t'espavilen un fum, ... i tot això..., no vull enrotllar-me més..., canya, canya!
 Laia: M'agrada llegir i molt!..., però d'altres, uff!..., quin totxo!... No em deien res.
 Mireia: no puc parar..., ah!..., ei, però sabeu què?..., els profes..., quin mal rotllo!
- f) La de Ximo: l'ús i abús dels jocs electrònics.
 La de Laia: la lectura, tot un món de sorpreses.
 La de Mireia: cal fer un bon ús del *WhatsApp* i de les tecnologies digitals.
- g) A un diari, a la ràdio, a una revista digital, a un fòrum de la xarxa..., en un reportatge televisiu sobre els gustos i les aficions dels adolescents...
- h) Podem aprofitar per a endinsar-nos en les pàgines webs que fan servir per a conèixer les opinions entre iguals.

3. (pàg. 174)

Verbs i expressions de pensament o d'opinió

OPINIÓ A Vull explicar..., vull dir..., m'ho passe..., ho torne a dir

OPINIÓ B ...he de dir..., sóc del parer

OPINIÓ C Vull dir..., trobe que..., crec que...,

Nexes causals

OPINIÓ A L'ús dels (:) serveix en molts casos de nexa causal. Per ex.: estos jocs fan que tingues més agilitat, que el coco et vaja més de pressa: t'espavilen un fum.

OPINIÓ B *Per què?*

OPINIÓ C L'ús de la (,) serveix en molts casos de nexa causal. Per ex.: és molt fàcil d'usar, no costa diners, és tan ràpid

Nexes consecutius

OPINIÓ A Per ex.: açò dels jocs electrònics em sembla una passada; ho tenen tot: emoció, diversió...

OPINIÓ B *Doncs...*

OPINIÓ C En aquesta opinió hi ha implícits un munt de conseqüències negatives relacionades amb un mal ús de les tecnologies digitals; per ex.: *Des d'aleshores que vigile les coses que dic –mai escric coses confidencials!– i no siga que...*

Marcadors d'orde

OPINIÓ A *Per començar... A més... A més a més... També...*

OPINIÓ B *Primer..., en segon lloc..., a més..., ara bé..., per acabar...*

OPINIÓ C *En primer lloc..., a més a més..., per exemple... i finalment...*

Expressions col·loquials

OPINIÓ A *Xé..., al·lucine amb els jocs electrònics..., o jo què sé?..., que el coco et vaja més de pressa: t'espavilen un fum,... i tot això..., no vull enrotllar-me més..., canya, canya!*

OPINIÓ B *M'agrada llegir i molt!..., però d'altres, ufl!..., quin totxo!... No em deien res. Mireia: no puc parar..., ah!..., ei, però sabeu què?..., els profes..., quin mal rotllo!*

OPINIÓ C *no puc parar..., ah!..., ei, però sabeu què?..., els profes..., quin mal rotllo!*

4. 5. (pàgs. 175)

- Resposta oberta. Suggerim que trien un tema i que en redacten la seua opinió seguint les orientacions que plantegen les activitats.
- Suggerim proposar-los de buscar en diaris i revistes digitals diferents articles d'opinió sobre temes d'opinió que els preocupen.

RECERCA I EXPRESSIÓ

6. 7. 8. (pàg. 176)

Resposta oberta. Activitats que globalitzen l'apartat de COMUNICACIÓ. Com s'explicita a l'enunciat, és convenient l'exposició pública dels resultats. També podeu fer utilitzar la fitxa de valoració de l'exposició oral que hem proposat en altres unitats.

III. LITERATURA (pàgs. 177-179)

EL TEATRE (i 2): DELS ORÍGENS A L'ACTUALITAT

Continuem amb el teatre, però ara estudiant l'evolució que ha experimentat al llarg del temps des de la Grècia i la Roma clàssiques fins als nostres dies; identifiquem diferents espais escenogràfics i posem en pràctica algunes de les tècniques del llenguatge teatral.

1. (pàg. 177)

Per a respondre aquestes qüestions, convindrà organitzar la classe en grups de 4-5 alumnes i deixar que durant 10 minuts busquen respostes coherents. Tot seguit un portaveu de cada grup exposarà les conclusions a les quals ha arribat cada grup.

Anirà bé dur a classe tota mena de materials relacionats amb el tema: cartells, rètols, entrades, fotografies de grups teatrals i d'alguns espectacles, revistes i articles, etc.

2. (pàg. 178)

Resposta oberta.

3. (pàg. 178)

El lloc teatral o l'espai escenogràfic

Convindrà fer una breu explicació sobre l'evolució del teatre des dels orígens a l'actualitat repassant la informació de la pàg. 177.

Les il·lustracions que hi ha són un bon exemple d'aquesta evolució.

Solucions:

- a) En la C. Basílica de Santa Maria d'Elx.
- b) En la F. En una plaça, en un carrer, en un parc...
- c) En la A. Al teatre grec d'Epidaure.
- d) Diferències de lloc escenogràfic d'acord amb el tipus de representacions per als quals estaven destinats. No és igual un espectacle teatral de diversió al carrer que la representació d'una tragèdia grega o romana, d'una comèdia o d'un passatge religiós. També hi compta l'ambientació, la incorporació de noves tècniques d'altres arts com ara la dansa, el cinema, l'arquitectura, la pintura...

4. (pàg. 179)

Espectacles i actors

- a) Activitat de recerca al diccionari.

Tragèdia: Obra dramàtica d'estil sublim i grandiloqüent i en què el protagonista és menat per una passió o la fatalitat del destí a una catàstrofe.

Comèdia: Obra de caràcter més aïna lleuger i divertit de desenllaç feliç.

Drama: gènere mixt entre la tragèdia i la comèdia. L'heroi s'hi sol enfrontar a problemes humans reals, encara que el resultat sempre és tràgic.

D'acord amb aquestes definicions trobem que tragèdia, comèdia i drama són gèneres teatrals que presenten diferències pel que fa a la temàtica. La tragèdia i el drama coincideixen en un final tràgic.

El drama conté ingredients de la comèdia i de la tragèdia. La comèdia conté un desenllaç feliç i una intenció generalment crítica, moralitzadora i satírica.

b) Text teatral: paraula, to de veu.

Expressió corporal: gest, moviment.

Efectes sonors: música, sorolls.

Aspecte dels actors i actrius: pentinat, maquillatge, vestuari.

Elements de l'espai escènic: decorat, il·luminació.

c) Solucions:

1. Els correfocs: B. diables, foc, coets

2. Els saltimbanquis: A. acròbates, volantins o tombarelles, jocs malabars

3. Els pallassos: H. acudits, bufetades, nas postís

4. Els titelles: I. ninots, cordes

5. El circ: E. trapezi, carpa

6. Els comedians: F. acudits, paradoxa

7. Els figurants: J. estàtua, mim

8. Els cap-grossos: C. gegants i nanets

9. Els pastorets: D. Nadal

10. La passió: G. mort i resurrecció de Jesús, Setmana Santa

11. Musical: K. text cantat, música, ball

d) Solucions a les qüestions:

1) Resposta oberta.

2) Els saltimbanquis.

3) Els pallassos.

4) Resposta oberta.

5) Els pastorets.

6) Un cap-gròs: figura d'entremès consistent en un ninot de fusta i cartó de grans proporcions. Un titella: Ninots manipulats per actors de veritat. Saltimbanqui: persones que es guanyen la vida fent forces, jocs, acrobàcies pels carrers i les places. Figurant: actor que representa mims i que imita homes i animals amb gestos, moviments, veus, sons o balls.

IV. LES PERSONES I LES LLENGÜES (pàgs. 180-181)

LA VARIETAT ESTÀNDAR

Ens centrem ací en la presentació de la varietat estàndard com a varietat dialectal que serveix de vehicle de comunicació entre persones que parlen varietats distintes.

1. (pàg. 181)

VARIANTS LOCALS

agimponar

ambresquilla

clotxa

fresol

jardil

raere

VARIANTS DE L'ESTÀNDAR

aponar o emponar

bresquilla

roseta

fesol

jardí

darrere

Per a identificar aquest registre proposem les activitats d'ampliació següents:

- Enregistreu un programa de ràdio i analitzeu el model de llengua que utilitza. Feu un llistat de les expressions i dels mots que corresponen a l'estàndard.
- Buscar expressions i mots que corresponen a l'estàndard i establir les correspondències dialectals.
- Ampliar la llista de variants locals proposades com a exemple.

RECERCA I EXPRESSIÓ

2. (pàg. 181)

Activitat oberta. Cal seguir les directrius de l'activitat.

V. CONEGUEM LA LLENGUA (pàgs. 182-194)

Comencem aquest apartat amb la distinció de conceptes tals com préstec lingüístic i barbarisme i a l'estudi del vocabulari d'especialitat.

En el bloc dedicat a l'oració, analitzem ara les oracions atributives. Pel que fa als complements verbals, estudiem els complements atributius i el predicatiu i la pronominalització corresponent. També fem una introducció breu a les oracions compostes que tractarem més detingudament en cursos successius i repassem el present de subjuntiu de les tres conjugacions regulars. Sistematitzem l'ús de l'adverbi i repassem el present d'indicatiu dels verbs regulars. En ortografia i fonètica apliquem les normes sobre l'ús del guionet i tractem els aspectes vinculats amb la fonètica sintàctica (els enllaços, els emmudiments i les sonoritzacions).

LÈXIC

ELS MANLLEUS I ELS BARBARISMES LÈXICS

1. (pàg. 182)

Prenem com a referència la segona edició del Diccionari de la llengua catalana (Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 2007).

- Préstecs o manlleus lingüístics: *whisky, futbol, beisbol, bar, bàsquet, film, esquí*
- Barbarismes: *self-service* (autoservei o autoservici), *show* (espectacle o, l'adaptació, xou), *hit-parade* (llista d'èxits), *bacon* (cansalada fumada o, l'adaptació, bacó), *hall* (rebedor), *spray* (aerosol o, l'adaptació, esprai)
- Correcció de barbarismes.
«Ahir em vaig comprar una catifa per al menjador. Després (o en acabant/-ar) vaig anar a la pastisseria a arreplegar els pastissos que havia encomanat. Aleshores (o Llavors) me'n vaig recordar: no havia telefonat al Carles».

MORFOLOGIA I SINTAXI

EL VOCABULARI ESPECIALITZAT

2. (pàg. 183)

- Vocabulari de lingüística i literatura: *intransitiu, agramaticalitat, filòleg, pronom, propositiu*.
- Vocabulari d'informàtica: *Microsoft, ram, processador, sistema operatiu, xarxa*.
- Vocabulari de física i química: *cinètic, àtom, ió, heptaoxidocromat*.

- Vocabulari d'història: *moriscos, feudalisme, heretgia, castell, humanisme*.
- Vocabulari comercial: *frigorífic, rellotgeria, llenceria, sabateria, bijuteria, formatgeria*.
- Vocabulari de les ciències de la natura: *anhídrid, erosió, fotosíntesi, germinació, pol·linització, cèl·lula*.
- Vocabulari de futbol: *xarxa, pavelló, fitxatge, fora de joc, llançament lliure*.
- Vocabulari de dret: *penal*.

3. (pàg. 183)

Artefacte: vehicle automòbil; motor de gasofa: motor de combustió; un o un parell: de dos temps o de quatre; una bicicleta que li han fotut un motor: acoblament d'un motor d'explosió a una bicicleta; fa que la roda de darrere vaja avant: acciona la roda de darrere; n'hi ha de xicotetes i n'hi ha de més grosses que un cavall: les cilindrades des dels 50 cm³ fins a 1200 o 1500 cm³.

4. (pàg. 184)

El pacient presenta a les primeres hores del matí símptomes de faringitis i d'inapetència. Explica que actualment té otàlgia a causa de l'odontàlgia que presenta a la boca. Pot ser també siga provocada pels hemorroides latents que no el deixen evacuar correctament cada matí. Ahir va patir una lipotímia. Tractament: directament a l'UVI.

5. (pàg. 184)

Dramatització oral per grups del diàleg entre el pacient i una metgessa.

MORFOLOGIA I SINTAXI

L'ORACIÓ (6): LES ORACIONS ATRIBUTIVES

6. (pàg. 185)

Identificació dels atributs en oracions donades.

- atent: adjectiu (d) enginyer: adjectiu
- dimonis: nom (e) així: adverb
- de neó: SP

7. (pàg. 185)

Aplicació del concepte atribut en contextos donats.

Activitat de resposta oberta. Oferim a continuació una solució possible.

- malalta (enutjada, contenta, etc.)
- bojos (sense lligar, lligats, etc.)
- feliç
- de pedra (bona persona, malfaenera, etc.)

L'ORACIÓ (i 7): LES ORACIONS COMPOSTES

8. (pàg. 187)

Identificació de les proposicions que formen les oracions donades.

- dues (1a: Ha aprovat; 2a: ha estudiat molt)
- dues (1a: Et deixaré els patins; 2a: me'ls tornes abans de diumenge)

- c) dues (1a: Els alumnes es van fer molt contents; 2a: Els alumnes van aprovar)
- d) dues (1a: Comenceu l'entrenament ara?; 2a: ja l'heu acabat?)
- e) quatre (1a: De matí m'alce; 2a: em dutxe; 3a: desdejune; 4a: me'n vaig a classe)

9. (pàg. 187)

Identificació dels connectors oracionals i dels tipus d'oració composta.

- a) Perquè: subordinada (en aquest cas adverbial causal)
- b) sempre que ('si'): subordinada (adverbial condicional)
- c) que: subordinada de relatiu
- d) o: coordinada (en aquest cas disjuntiva)
- e) Oracions separades per comes; no hi ha cap connector: juxtaposades

10. (pàg. 187)

Ús de connectors de coordinació i subordinació i anàlisi del tipus d'oració composta.

Activitat de resposta múltiple, però limitada. Oferim a continuació algunes solucions per a cada cas.

Convé que a classe s'analitzen totes les possibilitats que aporte l'alumnat.

- a) però: coordinada (adversativa); que: de relatiu; perquè: subordinada (adverbial causal)
- b) o: coordinada (disjuntiva)
- c) que: subordinada de relatiu
- d) quan: subordinada (adverbial de temps); perquè: subordinada (adverbial causal)
- e) quan: subordinada (adverbial de temps); perquè: subordinada (adverbial causal); però: coordinada (adversativa)

11. (pàg. 187)

Redacció i anàlisi d'oracions compostes.

Activitat de resposta oberta. Oferim a continuació una solució possible.

- a) arribaré a casa (subordinada adverbial de temps)
- b) vindran demà (subordinada substantiva)
- c) l'aniré a veure (subordinada adverbial de temps)
- d) beuré (juxtaposada)
- e) ploga (coordinada adversativa)
- f) m'ha agradat molt (coordinada copulativa)

ELS COMPLEMENTS VERBALS (i 4): ELS COMPLEMENTS ATRIBUTIUS I EL COMPLEMENT PREDICATIU

12. (pàg. 188)

Identificació i pronominalització dels complements atributius.

- a) músic: Enric ho és
- b) persones de veritat: Els ninots ho semblaven
- c) les teues amigues: Creia que les eren (també és acceptable «Creia que ho eren»)
- d) de joguet: El telèfon mòbil ho era
- e) la directora de l'empresa: Aquella senyora l'era (també és acceptable «Aquella senyora ho era»)

EL COMPLEMENT PREDICATIU

13. (pàg. 188)

Aplicació del concepte predicatiu en contextos donats.

Activitat de resposta oberta. Oferim a continuació una solució possible.

- a) boja
- b) avorrida
- c) estranya
- d) adormit

14. (pàg. 188)

Identificació i pronominalització dels complements predicatius.

- a) elegant: Núria hi vestia
- b) coixa: La gossa hi anava
- c) amagada a la mànega: El jugador hi tenia una carta
- d) ample: El jersei s'hi ha fet (també: se n'ha fet)
- e) llargs: Rafael hi porta els cabells

L'ADVERBI

15. (pàg. 189)

Anàlisi dels tipus d'adverbi.

- a) més: de quantitat; arrere: de lloc
- b) no n'hi ha
- c) de bat a bat: de manera
- d) ben: de manera
- e) a trenc d'alba: de temps
- f) davant: de lloc

16. (pàg. 189)

Construcció d'oracions amb adverbis o locucions adverbials.

Activitat de resposta oberta. Oferim a continuació una solució possible.

- a) molt, a muntó
- b) gens, gens ni mica
- c) potser, per ventura, tal volta/vegada
- d) bé, d'allò més bé

17. (pàg. 190)

Aplicació de l'antonímia en els adverbis.

- a) no n'hi ha. Dins actua com a preposició.
- b) Em van dir que m'acompanyarien sempre.
- c) no n'hi ha. Prop actua com a preposició.
- d) prompte (o aviat o prest).

18. (pàg. 190)

Activitat de resposta oberta. A més a més d'utilitzar els adverbis de lloc també podem fer servir els de

manera (com és...?) o els de quantitat (quants X hi ha?). Fóra bo que empréssem aquesta il·lustració com a pretext per a l'expressió oral: podríem fer-ne una descripció, podríem fer una predicció de quin tipus de persona deu ser Xènia o fins i tot podríem demanar que els alumnes fessen un relat que tingués com a localització espacial aquesta habitació. En alumnes que tinguen una competència comunicativa limitada (alumnat d'incorporació tardana o nouvingut) podem aprofitar la imatge per a fer un buidatge del lèxic que conté l'habitació.

MORFOLOGIA VERBAL (3): REVISIÓ DEL PRESENT D'INDICATIU

19. (pàg. 190)

Repàs del present d'indicatiu dels verbs regulars.

- a) Nosaltres passegem;
- b) ell/ella prepara;
- c) vosaltres escolteu;
- d) ells/elles porten;
- e) vosaltres sopeu;
- f) ell/ella tradueix;
- g) jo discutisc;
- h) jo(o ell/ella) llig;
- i) nosaltres esmorzem;
- j) jo (o ell/ella) dorm;
- k) tu balles;
- l) jo conduïsc;
- m) jo (o ell/ella) permet;
- n) ells/elles matinen;
- o) tu et reuneixes;
- p) nosaltres perdem.

20. (pàg. 191)

Classificació dels verbs segons la conjugació corresponent.

Com parlar: passegem; prepara; escolteu; porten; sopeu; esmorzem; balles; matinen.

Com batre: permet; perdem.

Com dormir: llig; dorm.

Com partir: tradueix; discutisc; conduïsc; reuneixes.

21. (pàg. 191)

Sistematització de l'ús del present d'indicatiu dels verbs regulars.

Consulteu qualsevol llibre que continga un inventari amb la conjugació verbal (Enric Valor, *La flexió verbal*, València, Eliseu Climent editor, 1983; IIFV, *Els verbs valencians*, València, CCEC/IIFV/Ed. Bromera, 1999; IIFV, *Guia d'usos lingüístics (1). Aspectes gramaticals*, València, IIFV, 2002).

22. (pàg. 191)

Ús del present d'indicatiu dels verbs regulars en contextos donats.

- a) agafem
- b) fuig
- c) emet

- d) compartiu
- e) reps
- f) pense
- g) assistisc

MORFOLOGIA VERBAL (i 4): REVISIÓ DEL PRESENT DE SUBJUNTIU

23. (pàg. 191)

Repàs de les formes del present de subjuntiu dels verbs regulars: ell parle; jo bata; nosaltres batem; ells/elles baten; tu dormes; nosaltres dormim; vosaltres dormiu; jo partisca; tu partesques; ell/ella partisc o partisca; vosaltres partiu; ells/elles partisquen.

24. (pàg. 191)

Repàs de les terminacions de subjuntiu de cada conjugació.

- b) 2a conjugació: -a, -es, -a, -em, -eu, en.
- c) 3a conjugació (pura): -a, -es, -a, -im, -iu, en.
- d) 3a conjugació (incoativa): -isca o -esca, -isques o -esques, -isca o -esca, -im, -iu, -isquen o -esquen.

25. (pàg. 192)

Ús del present de subjuntiu en contextos donats.

- a) conduïsquen (o conduesquen)
- b) permeta
- c) dormiu
- d) assistisca (o assistesca)
- e) r eba

ORTOGRAFIA I FONÈTICA

EL GUIONET

26. (pàg. 193)

AMB GUIONET

- 1. llegiu-vos
- 2. no-agressió, no-bel·ligerència
- 3. seixanta-quatre
- 4. a) nord-americà
 - b) xino-xano
 - c) barba-roig, espanta-sogres
 - d) pèl-blanc
 - e) cap-roig
 - f) despús-ahir, direcció Alacant-València
- 5. dalai-lama, prêt-à-porter, sex-shop

SENSE GUIONET

- 1. arximilionari, prehistòric, vicepresidenta
- 2. fisicoquímic, serbocroat
- 3. allioli, pocavergonya

27. (pàg. 193)

Anàlisi de les normes d'ús del guionet.

- a) Escurabutxaques: 3. compost no inclòs en els casos amb guionet;
- b) Escura-ximeneres: 4.c) compost amb un primer element acabat amb vocal i un segon element començat amb x;
- c) Para-xocs: 4.c) compost amb un primer element acabat amb vocal i un segon element començat amb x;
- d) Somiatruïtes: 3. compost no inclòs en els casos amb guionet;
- e) Esclata-sangs: 4.c) compost amb un primer element acabat amb vocal i un segon element començat amb s;
- f) Saltamarges: 3. compost no inclòs en els casos amb guionet

28. (pàg. 193)

Aplicació de les normes d'ús del guionet.

- a) no valencianoparlant
- b) trenta-quatre
- c) nord-americà
- d) bup-bup
- e) mata-segells
- f) striptease
- g) milhòmens

29. (pàg. 193)

Dictat. Seguiu el procediment habitual per a les activitats de dictat.

LA FONÈTICA SINTÀCTICA: ELS ENLLAÇOS, ELS EMMUDIMENTS I LES SONORITZACIONS**30. (pàg. 194)**

Dictat. Seguiu el procediment habitual per a les activitats de dictat, i llegiu-lo de viva veu tot insistint en la realització correcta dels enllaços, dels emmudiments i de les sonoritzacions.

VI. TALLER DIGITAL (pàgs. 195)

A la part general d'aquesta guia didàctica expliquem en detall les característiques de les activitats plantejades al llibre i, per tant, en aquesta unitat. Ací, de manera esquemàtica, indiquem les qüestions més importants de tenir en compte en cada activitat d'aquesta unitat:

Activitat 1. Codis QR en valencià

- És una activitat molt senzilla i ràpida de fer. Consisteix a fer servir una aplicació web a Internet per a crear un codi QR, el qual es pot llegir des de qualsevol mòbil o tauleta tàctil que tinga instal·lada una aplicació per a llegir codis QR.
- Mostrem exemples de codis QR fets.
- Han de cercar una pàgina web que continga, per exemple:
 - a. Un text argumentatiu (un article d'opinió en un periòdic digital, una entrada a un blog, etc.).

- b. Un vídeo (per exemple, el codi QR d'aquesta pàgina ens porta a un tràiler de La mirada d'Al-Azraq).
- c. Una pàgina web sobre teatre, etc.
- L'alumne utilitza l'aplicació web que indiquem per a crear el codi QR que ens redireccione a aqueixa web.
- També es pot utilitzar aquesta aplicació web per a crear codis QR a partir de textos propis de l'alumne.
- Producte resultant: un codi QR en format d'imatge, el qual poden imprimir i penjar a classe, pel centre, etc. per tal que els companys lligin aquest codi i vegin la web on els redirecciona.

Activitat 2. Miniquest «Una visió multimèdia del teatre»

- En aquesta activitat l'alumne ha de seguir les indicacions que donem a cada part de la *MiniQuest* (escenari, tasca i producte). Llegirà el text i visitarà les webs que indiquem a fi d'arreglar la informació que necessita per a fer el producte final. Es tracta que l'alumnat treballi el tema del teatre.
- Es presenten una sèrie de recursos per a) dissenyar un full volander (a partir de plantilles) que anuncie l'obra amb un breu text argumentatiu sobre l'elecció feta o b) enregistrar un vídeo en lloc del full (no cal dir que el vídeo és una activitat més complexa que el full volander).

Activitat 3: Test final

- Hem creat un test amb una bateria de preguntes tancades (tres opcions de resposta) per preguntar a l'alumnat qüestions sobre els continguts de tots els apartats de la unitat.
- Es fa aquest test perquè servisca de recurs d'avaluació al professor. Són 15 preguntes sobre les qüestions més importants de la unitat.
- Les solucions de les respostes apareixen a la plataforma i només les pot veure el professor.

VII. RESUM (pàg. 196)

Llegir els resums dels diferents apartats.

Escriure en un quadern a part les definicions que hi apareguen.

Fer un esquema de tots els conceptes i continguts treballats per a dur-lo al *portafoli*.

Buscar imatges al·lusives relacionades amb el significat dels mots pertinents.

Aprofitar les activitats del taller digital per a fer la portada de la unitat del seu quadern d'activitats.

VIII. COMPROVACIÓ (pàg. 197)

1. L'addicció a les tecnologies digitals, la pràctica d'un esport de risc, l'ús i l'abús dels jocs electrònics.
2. Resposta oberta seguint l'estructura del text argumentatiu. Cf. la informació de la pàg. 174 del llibre de l'aprenent.
3. Resposta basada en l'activitat 1 de l'apartat de LITERATURA (pàg. 177).
4. Resposta basada en l'activitat 4 de l'apartat de LITERATURA (pàg. 179).

5. Perquè permet superar les diferències entre els diversos dialectes d'una llengua i fa possible que tots els parlants d'una mateixa llengua ens entenguem.

6. Resposta oberta.

7.

- Un barbarisme és un ús innecessari de paraules o expressions d'una altra llengua. Per exemple: self-service (autoservici), bacon (cansalada fumada o bacó), puzzle (trencaclosques).
- Un manlleu (o préstec) són mots de diverses llengües adaptats més o menys a la nostra llengua i que designen objectes nous. Per exemple: futbol, beisbol, esquí, whisky.

8. Solucions: alfombra-catifa; comedor-menjador; pastelería-pastisseria; entonces-aleshores, etc.

9. Identificació i pronominalització dels complements atributius.

- a) enamorat: Jordi ho està;
- b) la directora: Aquella professora l'és (també és acceptable ho);
- c) amics meus: Volia que ho foren;
- d) els amics meus: Volia que els foren (també és acceptable ho).

10. Identificació i pronominalització dels predicatius.

- a) folrats: Encara no hi tinc els llibres;
- b) groc: El paper s'hi ha tornat (també és acceptable «El paper se n'ha tornat, però és menys recomanable»);
- c) guardat: Hi duia el xandall a la motxilla.

11. Anàlisi dels adverbis.

- a) lluny: de lloc;
- b) més: de quantitat; avant: de lloc;
- c) potser: de dubte; demà: de temps; no: de negació.

12. Consulteu qualsevol flexió verbal.

13. Anàlisi d'oracions compostes.

Activitat de resposta oberta. Oferim a continuació una solució possible.

- a) tinc un esquinç de turmell (subordinada adverbial causal)
- b) duré un pastís de postres (coordinada adversativa)
- c) t'esperaré a l'eixida (coordinada copulativa)
- d) s'adorm (juxtaposada)

14. Consulteu qualsevol flexió verbal.

15.

- a) compost culte amb primer element acabat en -o;
- b) compost amb un primer element acabat amb vocal i un segon element començat amb s;
- c) compost no inclòs en els casos amb guionet;
- d) compost amb un primer element acabat amb vocal i un segon element començat amb -r.

16. Anàlisi dels fenòmens de fonètica sintàctica.

- a) que ell [ke^λ]: enllaç i emmudiment; prompte [prómte]: emmudiment;
- b) dotze anys [dódzá3s]: enllaç i emmudiment; anys i [á3zi] sonorització; tu en [tún]: enllaç i emmudiment;
- c) les onze ens [lezónzens]: sonorització, enllaç i emmudiment; davant del [davánde]: emmudiment; pont [pOn]: emmudiment (només en alguns parlars).